

HIPERTEKST, HIPERMEDIJ

Kako su koncepti hiperteksta i hipermedije značajni za multimedijalne dokumente, ovde je biti opisani pojedinačno i u odnosu na pojam multimedije.

Hipertekst se opisuje kao nelinearni (Nelson) ili nesekvencionalni tekst.

Hipertekst sistem je u osnovi okarakterisan nelinearnim povezivanjem informacija.

Nelson navodi da se za sredstvo reprezentovanja hipertekstualne strukture koriste sredstva koja se nalaze u matematičkoj teoriji grafova. Hipertekst strukture koriste sredstva koja se nalaze u matematičkoj teoriji grafova.

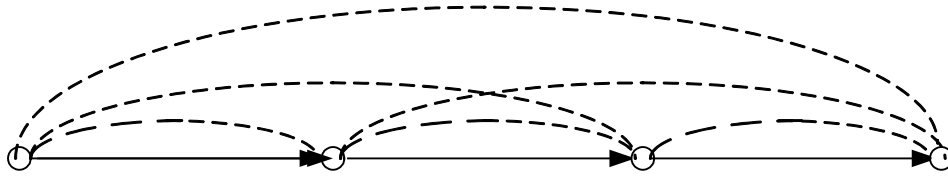
Hipertekst struktura je struktura grafa, koja se sastoji od čvorova i grana.

Čvorovi predstavljaju deo teksta, a grane veze između tih delova teksta.

Linearni tekst se predstavlja sledećim grafom:

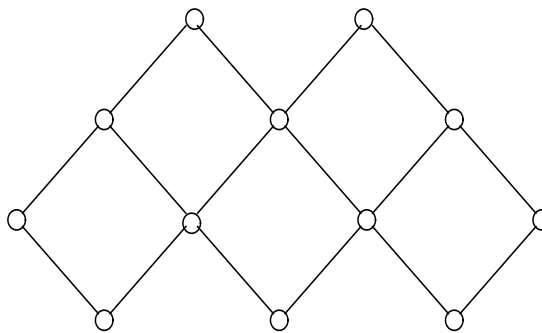
Odnosno

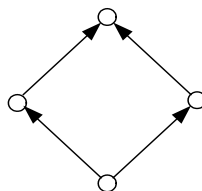
S obzirom na to da se i u sekvencionalnom čitanju teksta može odstupiti od linearne strukture koja se pretpostavlja.

Grafovi mogu biti sa neusmerenim, usmerenim i težinskim granama.

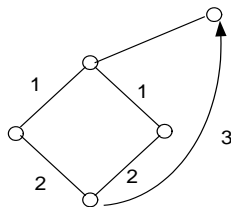
Graf sa neusmerenim granama

Graf sa usmerenim granama

Graf sa težinskim granama

Ovde neusmerena grana predstavlja putanju od jednog ~vora (dela teksta) do drugog ~vora (dela teksta), usmerena grana predstavlja putanju od jednog ~vora do drugog ~vora samo u jednom smeru, dok te`inska grana predstavlja uslovnu putanju. Dakle, hipertekst sistemi se sastoje iz tekstova ~iji su pojedini elementi povezani sa drugim elementima. ^vorovi predstavljaju konkretne informacione jedinice, na primer tekstualne elemente, pojedina~ne slike, ili audio ili video informacione jedinice.. Pri tome svaka informaciona jedinica se prikazuje u sopstvenom prozoru. Grane formiraju veze izmeju razli~itih informacionih jedinica i nazivaju se referencama ili linkovima. Kretanje predstavlja navigaciju kroz graf hipermedijalnog dokumenta.

Sa aspekta korisni~kog interfejsa zna~ajno je da poreklo reference mora biti ozna~eno, tako da korisnik mo`e da prebacuje sa jedne informacione jedinice na drugu. Ova polazi{na mesta koja ozna~avaju polazi{te ili poreklo reference se nazivaju sidrima. Reprzentacija bi trebalo po Steinmetz-u i Nahrstedt-ovoj biti realizovana op{tim grafi~kim elementima.

Steinmetz i Nahrstedt –ova prave razliku izmeju referenci na osnovu nekoliko kriterijuma. Svi kriterijumi se odnose na grane grafa koji predstavlja hipertekst i to:

- na osnovu informacija koja se sadr`i u referenci
- na osnovu vremenskog određenja ciljnog ~vora reference
- na osnovu smisla koji nosi referenca
- na osnovu zna~enja reference
- na osnovu smera koji referenca ima
- kao i reprezentovanja referenci, {to je u vezi sa korisni~kim interfejsom

Najzna~ajni kriterijum za razlikovanje izmeju razli~itih implementacija, prema prethodno navedenim autorima je maksimalan kvantitet podataka koji ~vor mo`e da prihvati. Maksimalna kvantitet podataka koji se sadr`i u ~voru mo`e biti limitiran tako da odgovara veli~ini ekrana. Metafora bele{ke ili frejma se nalazi u HiperCard sistemu. Film i zvu~ni ise~ak mo`e biti limitiran na trajanje od naprimer 20 sekundi. Alternativa su sistemi bazirani na prozoru sa ~vorovima koji nemaju ograni~en kvantitet podataka. Korisni~ki interfejs podr`ava nekoliko prozora koji podr`avaju korisni~ku interakciju, na primer, omogu}ava operacije za kretanje napred – nazad u odnosu na redosled prozora. Primer takvog sistema je Intermedia. Pojedina~ni ~vorovi imaju vrlo razli`ite du`ine i uvek se pojavljuju kao ravnopravni.

Reference predstavlja grane u hipertekst grafu. Hipertekst sistem se razlikuje po kriterijumima vezanim za grane grafa. *Jednostavne reference* spak=jaju dva ~vora i sadr`e grafa ali same ne sadr`e bilo kakve informacije. Obele`je ili natpis se koriste za komentare referenci.

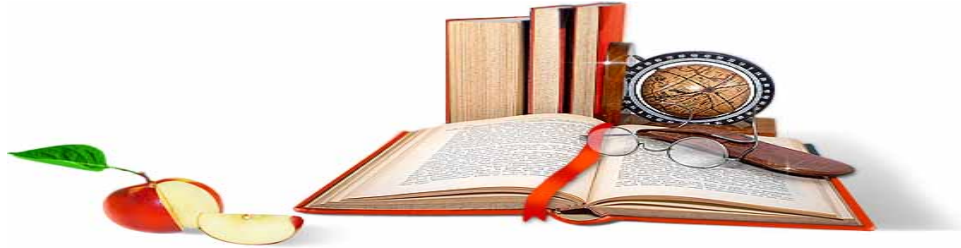
Reference se dodeljuju sa razli~itim zna~enjem. Najupotrebljavanije veze izra`ene su u slede}im primerima:

- to be - ~vor A je deo ~vora B – predstavlja kvantitativnu vezu;

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA

NAŠEM **FORUMU** ILI NA **maturskiradovi.net@gmail.com**

-
-